

8. november – Svetový deň röntgenológie a röntgenológov

Dňa 8. novembra v roku 1895 sa nemeckému experimentálnemu fyzikovi Wilhelmovi Conradovi Röntgenovi podarilo náhodou objaviť neznáme žiarenie tzv. lúče X, ktoré dostali neskôr pomenovanie röntgenové žiarenie. Za tento významný objav mu bola v roku 1901 udelená Nobelova cena za fyziku. Röntgenové žiarenie našlo takmer okamžité uplatnenie v rádiodiagnostike a z hľadiska spoločenského rozvoja sa objav röntgenového žiarenia stal prvou predzvesťou vedecko-technickej revolúcie.

Deň objavu röntgenového žiarenia 8. november, si pripomínáme Svetový deň röntgenológie a röntgenológov, ktorý sa prvýkrát oslavoval v novembri roku 2003. Deň je oslavou obrovského prínosu röntgenológie, jej kľúčovej úlohy pri diagnostike a liečbe pacientov a oslavou práce röntgenológov. Deň je tiež venovaný ucteniu si pamiatky objaviteľa röntgenového žiarenia W. C. Röntgena. Od tohto objavu prešli röntgenové prístroje významným vývojom a našli široké uplatnenie v rádiodiagnostike, v intervenčnej rádiológii, v rádioterapii, vo veterinárnej praxi a v priemysle a to aj napriek nepriaznivým zdravotným účinkom röntgenového žiarenia.

**REGIONÁLNY ÚRAD
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
BRATISLAVA hl.m.
so sídlom v Bratislave**

Z hľadiska zdravotnej závažnosti podlieha používanie röntgenových prístrojov oznamovacej povinnosti, registrácii alebo povoleniu. **Pre začatím používania röntgenového prístroja vykonajú pracovníci nášho úradu na danom pracovisku štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany. Pri dozore sa zameriavajú na splnenie ustanovení zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane.** Röntgenový prístroj musí spĺňať náročné kritéria preberacej skúšky, prípadne skúšky dlhodobej stability, **pracovisko musí byť zabezpečené dostatočnými tieniacimi bariérami na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov a na ochranu pacientov a pracovníkov musí mať dostatočný počet olovených tieniacich záster a iných pomôcok. Veľký dôraz sa kladie na ochranu detských pacientov a tehotných žien.** V neposlednom rade, musia pracovníci preukázať aj odbornú spôsobilosť z radiačnej ochrany. Po preverení legislatívnych požiadaviek na ochranu verejného zdravia a zabezpečení radiačnej ochrany, vydá tunajší úrad súhlas na používanie príslušného röntgenového prístroja.

V Bratislavskom kraji sa používa cca 1 000 röntgenových prístrojov, pričom prevažná väčšina z nich (90 %) sa používa pri lekárskom ožiarení ako sú zubné röntgenové prístroje, kostné denzitometre, skiagrafy, skiaskopy, počítačové tomografy, mamografy atď. Taktiež aj vo veterinárnej praxi (5 %) sa používajú skiagrafy, zubné röntgenové prístroje a počítačové tomografy určené pre zvieratá. Ďalej sa používajú rôzne technické röntgenové prístroje (5 %) na kontrolu batožín, na defektoskopiu a röntgenflorescencnú analýzu.

www.facebook.com/ruvzba.sk

RNDr. Magdaléna Vičanová, PhD.
vedúca odboru radiačnej ochrany